

szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ref. lelkészi lakás. —

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész.
 TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ref. koll. tanár.

KIADJA:
 Az Erdélyi Ref. Fgyházközség
 „Egyházi Ertekezlete”

Megjelenik:
 minden vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI AR:
 Egy évre 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre 2 kor. Egy szám ára 10 fill

A bareasági protestáns ifjusági egyletek.

Lapunkban már több alkalommal volt szó ifjaink gondozásáról. Égető szükség ez, már csak azért is, mert ez képezi mintegy alapját annak a nagy munkának, a melyet egyháztársadalmi téren folytatni akarunk. Egyházközségeink idősebb nemzedékét nehezen fogjuk céljainknak megnyerhetni, ezért kell a fiatalabb nemzedéket nevelni, hogy minden ifju férfi korában, minden leány asszony korában lelkes hive legyen egyháztársadalmi törekvéseinknek. Annyiszor halljuk a panaszt, hogy ifjuságunk rakoncátlan, könnyelmű, fegyelmezetlen, tiszteletlenkedő az öregekkel szemben; de a panaszkodáson kívül egyebet sem teszünk. Pedig a baj nem gyógyíthatatlan: a szere az ifjusági egyesületek szervezése. Én magam sok helyen tapasztaltam ezeknek az ifjusági egyesületeknek üdvös hatását. Az ifjak korán szoknak hozzá, hogy indulataikat megfékezzék, mert tudják, hogy az egyesület vezetősége és maga az egész egyesület számon kéri tőlük mindazokat a cselekedeteiket, melyek az egyesület alapszabályaival ellenkeznek. Ezekben az alapszabályokban pedig a keresztyéni erkölcsöknek kell érvényesülniök.

A felebaráti szeretetet csak pusztán hirdetéssel sohasem fogjuk állandósítani az emberek

szívében, de ha közösségbe hozzuk az egyeseket, ha gyakorlatilag éreztetjük velük, hogy ember és ember között milyen viszonyoknak kell lennie, ha az élet közvetlen példáival igazoljuk Krisztusnak a felebaráti szeretetről hirdetett tanait, akkor elérhetjük azt, hogy a szeretet törvényét ne csak hallják, hanem életükben érvényesítsék is. Nézzünk csak körül. Vajjon nem állíthatjuk-e egész határozottan, hogy a legtöbb társadalmi bajnak a legközvetlenebb oka abban rejlik, hogy egyik ember nincs tekintettel a másokra; csak arra gondol, hogy elégítse ki saját szükségleteit, az utána következőkkel nem törődik? A közösségben élő ember azonban hozzászokik, belenevelődik, hogy másokra is tekintsen; megtanulja, hogy nemcsak az a kötelessége, hogy saját boldogulását előmozdítsa, hanem az is, hogy embertársainak boldogulását se gátolja.

De nemcsak ezek a mélyebb, nemesebb nevelő hatások érvényesülnek az egyesületi életben, hanem sok más egyházi szempontból nagyon is fontos szempontok. Az egyesület mindig úgy szerepel, mint az egyház egyik szerve, minden egyes tagját szorosabb viszonyba hozza az egyházzal. Szabályozza és megszabja az egyeseknek az egyház iránti kötelességeiket; korán megérleli szívükben annak az érzetét, hogy az egyházért áldozni erkölcsi kötelesség. Ennek a kötelességnek a teljesítése bizonyos önértetet,

öntudatot ébreszt a hivekben és mondhatjuk, hogy ez majdnem teljesen kizárja a ma annyira tapasztalható közönyt.

Az ifjúsági egyletek alapszabályai megkövetelik az ifjaktól azt is, hogy az istentiszteletet buzgón látogassák, a templomban illedelmesen viselkedjenek és az urvacsorában mindig részt vegyenek. Szokásban van az is, hogy az urvacSORA előtt összegyűlnek az egylet tagjai a lelkész és presbyterium megbízottjai előtt, amikor is azok, kik között viszálykodás, harag vagy gyűlölet van, kölcsönös bocsánatkérés után egymással kibékülnek.

Látjuk tehát, hogy az ifjúsági egyletek a fent vázolt alapokon szervezve egyházi életünk megújítását igen nagy mértékben szolgálják. A hivek szorosabban kapcsolódnak az egyházhoz; az egyház közvetlenebb hatást, irányítást gyakorolhat a hivek életére; amennyiben nemcsak erkölcsi nevelésükről gondoskodik, hanem megóvja őket attól is, hogy a társadalmi élet álprófétái rossz útra vezessék. Miután ezek az üdvös hatások mindenütt tapasztalhatók, ahol ifjúsági egyleteket létesítettünk, minden erőnk-
ből arra kell törekednünk, hogy valamennyi egyházközségünkben szerveztessenek ezek az egyletek.

Hogy az érdeklődők könnyebben tájékozódhassanak, az alábbiakban közöljük az erdélyi Barcaságon élő szászok és közibük ékelt magyar véreink között kifejlődött ifjúsági életre vonatkozó rendtartást, a melynek sok értékes vonatkozása van s megvalósítható egyházközségeink egy legnagyobb részében.

Megjegyezzük azonban, hogy ezeknek közlésével csak tájékoztatást akarunk nyújtani. Szervező irodánk maga is foglalkozik egy általános értékű tervezet feldolgozásával s gondoskodni fogunk arról, hogy az érdeklődők azt meg is szerezhessék.

A legénytársaságok rendtartása.

§. 1.

Minden helységbeli felnevekedett legény, aki a szent urvacSORÁVALI élésre bocsátott, a legénytársaságban tartozik élni, és az ennek számára szabott társasági artikulusokat szorosan megtartani; ha valamelyike attól magát vonogatni merné, a község előjárói által arra kellő erővel rászoríttassék.

§. 2.

Minden helységben a felnevekedett és konfirmált ifjak, ha csak számok nem igen csekély; két társaságra, egy idősb és egy ifjabbra osztassanak, úgy hogy az idősbhöz az idősb, az ifjabbhoz az ifjabb legények tartozzanak. Csak azon helységben, melyek más tekintetben is két részre, p. o. fel és alszegre osztanak, engedtetik meg, hogy egy első és egy második társaság legyen, holott aztán az elsőhöz a felszegi idősb és ifjabb legények, a másodikhoz pedig az alszegi idősebbek és ifjabbak tartozzanak, anélkül mégis, hogy egyik társaság a másik felett valami elsőbbséggel bírjon. Csak fontos okoknál fókva engedtetik meg az is, hogy valamely az első társasághoz tartozó ifjú a másodikba, vagy megfordítva lépjen.

§. 3.

Az ifjak felvétele a társaságokba esik legcélszerűbben husvétkor, úgy, hogy a zöld csütörtök, vagy nagyhétben konfirmáltak az ifjabb társaságba vétetnek fel és az egy esztendő lefolyta alatt az idősb társaságból kilépettek az idősebbek által az ifjabb társaságból pótolótnak ki. Beálló pénzt fizet ki-ki 10 kt. b. b., mikor pedig egyik padról a másra elébb lépik, 5 kr. b. b. A rangot és ülést megtartják az ifjak, az öreg legényt kivéve, a társaságból kilépéséig, úgy, a hogy az belépésekkor volt.

§. 4.

A helység papja a társaságok tulajdonképpeni elnöke. Ez okból vele mindeneket tudatni kell, amik vele és benne történnek és a legényeik gyűléseiben, melyekről mindenkor jelentés tétetik nékie, meg fog jelenni, valahányszor csak lehet és szükségesnek találja. A lelkész helyét elfoglalni a (tanító) rektor kötelessége, ki is a társaságra felvigyázní és a tisztviselő legények választásánál, az új társak felvételénél s más fontos foglalatosságoknál jelen lenni tartozik. Világi részről a helység öregei közül az illető inspektor és lelkész által egy alkalmas egyén legényatyának tétessék mindenik társaságában, aki a társak gyűléseiben mindenkor jelen és lelkiismeretes felvigyázással lenni köteleztetik.

§. 5.

Mindenik társaságra a fennebbi cikkben megnevezett előjárókon kívül öt vagy négy közülök választott tisztviselő legények választásánál, t. i. egy öreg legény, egy szónoklegény, egy ifjabb öreglegény és két jegyző. Ahol csak négy tisztviselő legény szükséges, ottan a szónoklegény és az ifjabb öreglegény egy személyben egyesíthetők.

§. 6.

Ideje lehet a tisztviselő legények választásának karácsonyban vagy célszerűbben husvétban, még pedig a polgári és lelkeszi előjárók jelenlétében, kiknek

tisztek a kandidátusokat kijelelni, úgy, hogy öreglegénynek három alkalmas társ az idősebb szónoklegénynek és első jegyzőnek három a középső és ifjú öreg legénynek és második jegyzőnek, három az ifjabb társak közül nem kedvezés vagy önkény, hanem alkalmas létek szerint, kandidáltassék és a társak egész seregének (kivéve magukat a kandidátusokat) választásba adassék. A kandidációból egy társ is fontos okok nélkül magát kihagyatni nem kérheti. Minden választott köteles a rája bizott hivatalt esztendő végéig vagy a társaságból kilépéséig hiven és lelkiismeretesen viselni.

§. 7.

A tisztviselő legények kötelességeik és foglalatosságaik:

A) Közönséges kötelességeik:

1. Jó példájok által szóban és cselekedetben a jó rendet a társaságban fentartani buzgón igyekezzenek.
2. A rájuk bizott hivatalt részrehajlatlanul viseljék.
3. A társaság mindenik gyűlésében legyenek jelen és ha ez fontos okokból nem lehet, helyettes állítsanak

B) Különös kötelességeik és foglalatosságaik:

I. / z. öreglegényé:

1. A társaságnak a gyűlés napját és óráját mind valahányszor jökor jelentse meg a tiszteletes urnak és a legényatyának, valamint a rektor urnak is a szónoklegény által adassa tudomásul.
2. A társaságnak a gyűlés okát s mindazt, amit tudnia illik, vagy ami parancsoltatik, vagy tiltatik, határozottan és világosan adja tudtára.
3. A legényatyá a társaság ládáját tartsa magánál és a társak gyűléseinek is adjon magánál helyet, ha más közönséges gyűléshely arra nincsen kimutatva vagy ha a társaság a papi házhoz nem hivatattik

II. A szónoklegényé:

1. A társaság nevében szónokoskodjék, amikor és ahol szükséges és így az öreglegény felszólítására a mindenkori gyűléseket a lelki és világi előljáróknak jelentse meg.
2. A többi tisztviselő legényekre ügyeljen és ezeknek észrevett hanyagságaikat a gyűlésen hozza szóba.
3. A társaság ládakulcsát tartsa magánál és a két öreglegényvel a beállási díj s a bírságpénzről lelkiismeretesen számoljon.

III. Az ifjabb öreglegényé:

1. A tulajdonképpeni öreglegénynek méltó segédje legyen.
2. Rendes és tisztán irt jegyzőkönyvet (lajstromot) készítsen, a társakat abba beírván, hogy minden

gyűlésben neveiket felolvashassa, a meg nem jelenteket megjegyzezhesse és a bírságokat felírthassa.

3. Tartson egy rendes számtartó könyvet, melybe a beállási díj és a bírságok beirattassanak mindenkor, s az esztendő végén arról számoljon.

Jegyz. s A társak jegyzőkönyve a számtartó könyvvel együtt tartassék a társaság ládájában.

IV. A két jegyzőé:

1. Tartson mindenik rendes és helyes jegyzőkönyvet a társakról hogy mindenkinek mulasztásait és általhágásait neve után feljegyezhesse.

2. Lelkiismeretesen, emberfélelem és kedvezés nélkül tartsák a társak elmulasztásait és hibáikat szemben, jegyezzék fel és a havi gyűlésekben igazságosan terjeszszék elé. A szántsándékos elengedés vagy a feljegyezetteknek eltitkolásáért magokat kettős bírságra teszik méltókká,

§. 8.

Mindenik társaság minden hónap első vasárnapján vagy ünnepen a neki kijelelt helyen gyűljön össze hogy a lefolyt hónap elmulasztásait hallja, büntesse és számba vegye s hogy egyszersmind azt is megértse ami talán az előljáróktól a társaságnak tudtára lesz adandó. A legényatyá tartozik ezen gyűlésekben mindenkor megjelenni, a pap csak különös bírságoló esekben.

§. 9.

A társaságnak rendszabályai évenként kétszer, t. i. husvétban és karácsonyban, még pedig a szónoklegény által a társak gyűlésében felolvasatnak. Az olyankor jelenlevő egyházi előljáró ezen felolvasást szükséges magyarázatokkal és hasznos észrevételekkel a társaknak üdvösökké tenni törekedik.

§. 10.

Az el nem kerülhető elmulasztásokat minden társ előre az öreglegénynek vagy egyik jegyzőnek tartozik maga megjelenteni, vagy ha ez nem lehetne, egy bizalmas ember által jelentesse meg, különben a bírság elmulthatatlan. Az elkésések okai, melyek természetesen ritkán jelentethetnek be előre, a havi gyűlésekben a legényatyá és a tisztviselőlegények által bíraltassanak meg részrehajlatlanul.

§. 11.

Mindenik helyiség tisztviselői vagy esküdt előljárói szoros hivatalos kötelességeknak tartsák, hogy ezen rendszabályokat illő hathatósággal tartsák fenn, és azoknak számba vételeket illő folyamatban tartsák. Különösen az utcán, korcsmában, guzsalyosban vagy más helyeken szokásban levő éjjeli keringéseknek hivatalos komolysággal ellent álljanak, a nyakaskodókat érdem szerint büntessék.

§. 12.

A szokott táncok mindenkor az előljáróknak, különösen a helybeli papnak engedelmével és egy

vagy két szükséges tekintettel bíró esküttek szorgalmatos felvigyázása alatt tartassanak. A sátoros ünnepeken csak a második napi vecsernye után és harmadikon engedtethek meg, még pedig nem a korcsmában, hanem a szabadon künn, vagy egy kibérelt házban, melyet az előljáróknak mindenkor tudtokra kell adni

§. 13.

Az elavult szokások, melyek a jobb időszellemmel ellenkeznek, vagy épen kicsapongással vannak összekötve, s fesletségekre adnak alkalmat, u. m. karácsonyban a Herodesjáték, husvétban a füesztés s tikmonyozás (mongyolozás) s ezekhez hasonlók mindenütt komolyan tiltassanak meg.

§. 14.

Minden legények kötelesek a közönséges isteni tiszteleten jelen lenni, a katekizmusi tanításokon, a vasárnapi iskolában a sz. úrvacsorára készítő órákban, a legény- vagy leány-társ temetésén és a társaság rendelt gyűlésein megjelenni. Az elégséges és fontos ok nélküli mind elmulatások, mind elkésések következőleg bírságotassanak;

a) Előleges és bevehető mentség nélküli elmulatások büntetessenek:

1. a prédikáció	4 kr. b. b.
2. az éneklés és imádkozás óra (ahol szokásban van)	2 " " "
3. a katekizmusi tanítás	6 " " "
4. a vecsernye	3 " " "
5. a vasárnapi iskola	6 " " "
6. a társaság gyűlése	6 " " "
7. a legény- vagy leány-társ temetése	4 " " "
8. a sz. vacsorához készítő vecsernye szombaton	6 " " "
b) az elkésések mindenkor bírságotassanak	2 " " "

§. 15.

A templomban mindenkit, különösen az ifjúságot, illeti a csendesség, illendőség és buzgóság. A ki tehát:

1. Az isteni szolgálat alatt könnyelműleg vagy csintalanul a csendent háborgatja fecsegés, zörgetés, burnotozás (tobákolás), veszekedés és időelőtti szükségtelen templombóli kimenet és hasonlókat által, az fizessen bírságot 10 krt. és ha ismételve hibázik, ketős, sőt még nagyobb büntetésre vonassék.

2. A ki az illendőséget megsérti, könyöklés alvás és más eféle által, fizessen 2 krt. és ismételt illetlen magaviseletéért 4 krt. stb.

3. A ki önmagát megbecsteleníti és a szent helyet megfertézteti részegség által, fizessen bírságot 1 for. b. b.

§. 16.

A' templombóli kimenetel mindenkor illendő renddel legyen, úgy, hogy az ifjabb társak elől, utánuk

a' nagyobbak sorokban hadják el ülőhelyöket, a templomajtó előtt meg ne álljanak, sem kivált illetenebbül a templomból futva ki ne menjenek. A'ki ezen rend ellen vét, fizet 2 krt.

Aki az isteni szolgálat alatt a korcsmában mulat, a templom elmulatásáérti bírságon kívül fizessen 10 krt.

§. 17.

A templomon kívül a közönséges életben és a társalkodásban másokkal illeti az ifjúságot a szép erkölcsű, szemérmes és igazi keresztény magaviselet mind szóban, mind cselekedetben. A honnan a kiátkozódás, káromkodás, hazudás, rágalmozás és általában tisztátalan, szemtelen trágár beszédei által keresztientelen indulatját nyilvánítja és másokat bánt, sért és háborgat, büntessék meg — 10 krral,

a ki veszekedés és verekedésre alkalmat ad, fizet bírságot 10 krt, a ki abba elegyedik 6 krt, a ki felebaráta tulajdonát csélcscapul vagy csintalanságból megsérti, fizet 4 krt, a ki ezt goromszágából cselekszi 10 krt, a ki oroz vagy lop megbüntettetik 15 krt.

Jegyzés: a kárpótlás a polgári büntetése mellett is fenmarad.

A ki bujaság és paráznaságba esik, az egyházi büntetésen kívül fizet 30 kr. a törvényes rend elleni szegülés büntetettik 30 kr. ellentállás az egyházi és világi előljárók ellen 30 kr. ellentállás a tisztviselőlegények ellen 10 kr.

§. 18.

Az éjszaka a nyugalomra és pihenésre való a szorgalmas munkásnak; ezen nyugalmat háborítani senkinek sem szabad, annál kevésbé az ifjúságnak. A felnevelkedett ifjúság tehát az estéli 8 órakeri harangozás után egész csendességben tartozik a guzsalys házakból vagy más gyűlésekből haza menni és aki ezen túl még az utcán mulat, fizet

6 krt	
a ki éjszaka a faluban kering, fizet	10 "
a ki rikoltozás, lármázás, veszekedés és fütyörészés által háborítja az éjjeli nyugalmat, fizet	10 "
a ki szülei s gazdáinak hire s akarata nélkül kihál, fizet	10 "
a ki az éjjeli idő alatt a korcsmában mulat, fizet	10 "
a ki kártyázik, fizet bírságot, először	10 "
a ki az előljárói és polgártársai ellen szerénytelenség, embertelenség vagy gorombaság által magát vétkesé teszi, fizet bírságot	6 "

Jegyzet. Minden elébb megnevezett bírságok az idő és körülmények szerint a társaság előljárói és tisztviselő legényei által a szükség esetében. mindazonáltal mindenkor csak a helybéli pap úr tudta és helybenhagyásával vagy mérsékeltethek, vagy helyettek feddésék és pirongatások is használtatnak, különösen azoknál, kik a szegénység miatt a pénz-

bírságot nem fizethetik. És ezen büntetéseket senki sem kerülheti el azért, hogy a világi törvényszéktől hasonlóképen a megérdemlett büntetésre vonatott.

§. 19.

Azon legények és leányok, kik másutt valahol dolgoztak, vagy szolgáltak, haza kerülvén, az isteni tisztelet gyakorlásáról és erkölcsi jó magaviseletéről hiteles bizonyítványt mutassanak elé.

§. 20.

Idegen legények és leányok szintén oly bizonyító irásokat előmutatni tartoznak, ha a legénytársaságba bevételni s az isteni tiszteletre és az úrvacsorára bocsáttatni akarnak.

§. 21.

A szabados mulatságokban is köteles mind a két nemű ifjuság a szép erkölcsiséget és tisztességet számba venni és magát minden kicsapongásoktól és vad kóborlásoktól megtartóztatni. A lakodalmakon imitt-amott még szokásban levő lödőzés tiltatik és a legényeknél mint a törvényes rend elleni szegülés büntetessék meg.

§. 22.

A begyült pénzből, mikor vagy legény vagy leány meghal, a halotti bokréta és koszoru vétessék meg, a többi pénz pedig a pap és legényatyja javaslata szerint vagy a társaságnak a megesett évi számadása után, hogy magának szabados ártatlan vigalmat szerezzen vele, adassék ki, vagy abból vallásos vagy mezei gazdasági könyvek vásároltassanak és ezekkel a pap és rektor által megnevezendő azon társak jutalmaztassanak meg, kik egyebek felett jó és a társasághoz illő viselet által magokat kitüntetik.

B i b l i a.

*Egyszerű könyv
Ragyogó világa!
Te vezettél
Eddig szüntelen.
Ragyogj, ragyogj
Oh, te csodás fáklya!
Amig látlak
El nem eshetem.
Mi vagy te, könyv?
A világnak napja.
Világolj hát
S szórd szét sugarad.
Fájdalom kéi
Ugyan a nyomodba,
Oh, de abból
Enyhülés fakad.*

*Te vagy, te vagy
A világnak napja.
S reád mégis
Kevés szem tekint.
Ne csodáljuk,
Hisz' hályog takarja
Az emberek
Gyöngé szemeit.*

*Oh, de hová
Elhat a sugárod,
Nincs ott többé
Bűn, nyomor s halál.
Gyűjtsd hát lángra
A bűnös világot
S szentté lesz e
Szent tűz lánginál.*

*Egyszerű könyv
Ragyogó világa!
Vezess, vezess
Tovább, szüntelen.
Ragyogj, ragyogj,
Oh, te csodás fáklya!
Mily öröm lesz
Érted küzdenem.*

Graf Elemér, joghallgaté.

Isten ígéje.

A pénz használata.

9. Nevelésre költött pénz. Péld. 8: 10, 11. 32—35.

Az emberek sok oly pénzt, időt fordítanak oly neveltetésre, mely csak a világ számára szól. De hát az Isten országa számára van-e nevelésed?

10. Az Ur gazdagsága. I. Krón. 29: 10—15.

Mily felfuvalkodottá teszi az embereket a pénz. Pedig minden, minden az Uré s az Ő kezében van. Oh ha ezt mindenre vonatkozólag meggondolnánk, a mit a magunkénak hiszünk, s megaláznánk magunkat Ő előtte. Mert aki így megalázkodik, legyen bár a földi viszonyok szerint nagyon szegény, az Úrnak egész boldogsága rendelkezésére áll.

11. Mennyei kincs. Máté 6: 19—20.

Mily sokan beszélnek a föld kincseinek hiábavalóságáról s amellet két kézzel kapkodnak jó állás, vagyon, hivatali előmenetel, felebbvalók kegye stb után. De a mennyei kincseket csak az kapja meg, a ki valóban megszűnik a föld kincseit kívánni.

*2. Cselekedettel való szeretet I. Ján. 3 : 13—18.

„Tettel és valósággal“ szeretni: ez az igazi szeretet. Sokan beszélnek szeretetükről, de tulajdonképpen Istenért és embertársaikért nagyon keveset áldoztak oda.

13. „A ki bizik az ő gazdagságában, elvész.“
Péld. 1. : 24—28.

Ez keresztyéneknek is szól, kiknek átadása nem teljes. Ha valamit, amit az Ur kér, oda nem adunk, az Urtól teljesen is elszakadhatunk.

14. Az étvágy kielégítésére való költekezés. Jób. 20 : 20—22.

Sokan édességekre, falánkságuk kielégítésére költenek el sok pénzt. Mily csunya bűn ez is egy keresztyén életében!

15. A pénz böles használata. I. Tim. 6 : 7—19.

E versekből világosan látszik, hogy a Biblia nem küld mindenkit vagyona elosztására, mint a gazdag ifjut. De csak az olyanokat nem küldi Isten, akik „reménységüket nem vetik a bizonytalan gazdagságba“, hanem pénzüket máris örömmel használják fel az Ur dicsőségére.

Kegyesség útja.

Örüljete az Urban mindenkor.

Isten egyáltalában nem akarja, hogy a keresztyének bús kedélyűek és szomorúak legyenek; sőt rosszul teszik, ha szomorkodnak és búsulnak, mert Ő azt mondja: „örüljete az Urban mindenkor“.

Ha Megváltónkat igazán szeretjük s közelében vagyunk, úgy mindenesetre boldog keresztyének vagyunk. Jöhet ugyan ránk is olykor bú és bánat, de nem szabad, hogy ezek elszomorítsanak bennünket, mert hiszen mi mindezeket az Úr Jézushoz vihetjük.

Tudjátok-e, mi növeli és érleli a gabonát? Eső is, de a napfény is. Szenvedéseink és megpróbáltatásunk napjai hasonlatosak a szeles, esős napokhoz, melyek nem igen kedvesek, de szükségesek, mert éppen ezek tesznek bennünket erős, szilárd keresztyénekké, mert ezek által hitünk gyökere mélyebbre hat, éppen mint a gabona gyökerei az esőtől ázott földben.

De a gabona nem növekedhetnék, ha folyton borongós, esős idő járna, hanem a gyönyörű nyári napfény duzzasztja meg a kalászatokat s érleli meg őket. Így a keresztyénnek is szükséges, hogy az igazság napjának sugarai reá süssenek, hogy növekedhessék kegyelemben s megérjék a mennyei csűr számára.

Keresztyén testvérek! Maradjatok a napfényen. Töltse be Jézus szerelme sziveiteket, hogy a szomorúság ne találjon helyet nálatok. Ki sokáig a bűnben él, annak ereje elforgácsolódik a küzdelmekben, a mit ti elkerülhettek, ha idejekorán felvették az Idvezítő boldog seregébe. Óh mily boldog keresztyének lehetnétek!

Jézus akarja, hogy fényes
Szép napsugár legyek;
Érte világít-ak s édes
Örömet ter sszek.

Jézusom hi, hogy szeressek
Mindenkit egyformán;
Láttassék rajtam, mily boldog
Vagyok, ha Ő néz rám.

Sugára a napnak, Jézus a arja, hogy legyek;
Su,ára a napnak, Jézus sugára leszek.

Egyháztársadalmi élet.

Értesítés és kérelem az erdélyi ref. egyházkerület tisztt. espereseihez, az egyházkerületi értekezlet egyházmegyei fiókjai elnökségéhez és az egyházkerület összes lelkijátörőkhöz.

Egyházi értekezletünk idei közgyűlését Maros-Vásárhelyt f. év szept. 8., 9. és 10. napjain fogja megtartani. Ezen időben az érkezés napja is benfoglaltatik.

Részletes tárgysorozataunkat s az ezzel egyidejűleg kibocsátandó meghívót ugyancsak a jövő hét folyamán fogjuk szétküldeni, de már is szükségét látjuk idején figyelmeztetni a fenn címzett igen tisztelt atyafiakra, arra, hogy e közgyűlésen való megjelenésüket jókorán harározhassák el s egyidejűleg értekezletünk tagjait s az érdeklődő református híveket már most figyelmeztessék s nyérjék meg a részvételre.

Ez annál szükségesebb, hogy úgy a kedvezményes vasúti jegyek, mint az elszállítás felől idejében gondoskodni lehessen.

Az értékes tárgysorozaton kívül igen fontos mozzanata lesz értekezleti közgyűlésünknek a testvér egyházkerületek egyháztársadalmi (belmissziói) intézményei elnökségeinek közös konferenciája, a melyre egyházkerületünkben meglévő és egyes egyházközségeinkben működő hasonló egyesületek vezetői is meghívotnak és képviselésükre felkérőnek.

Hogy pedig az ilyen intézményeket mind számvavehessük, felkérjük az illetékes lelkészeket arra, hogy sziveskedjenek minket azonnal értesíteni, hogy egyházközségeinkben minő ref. egyháztársadalmi egyesületek vannak? Mikor létesültek s minő eredménynyel működtek, illetőleg működnek. Ki, illetőleg kik a vezetők s minő kilátásaik vannak a jövőt illetőleg? Megjegyezzük, hogy az ifjusági egyleti s nő-egyleti ügyekre részletesebben is ki fog terjedni a figyelem.

Egyidejűleg ugyancsak ezúton felhívjuk az illetékes egyének figyelmét az ezen időben rendezendő belmissziói kiállításra, a melylyel lehetőleg tanulságosan szemléltető alkalmát és módját óhajtjuk nyújtani annak, hogy minő úton, miféle eszközökkel fejleszthetjük hitéletünket, magyar nemzetünkhöz és vallásunkhoz való ragaszkodást, az istenes életet, Krisztusi

szerepet: szóval önmagunk lelki és testi javát és boldogulását. Felkérjük lelkészeinket, hogy a kik e célra alkalmas kiállítási tárgyakkal rendelkeznek azokat közöljék velünk. Kiállítási tárgyakul elfogadunk: a Biblia megértéséhez szükséges képeket, illusztrációkat, nő- és ifjúsági egyletek munkái eredményeit, oly háziipari munkákat, a melyek egyházi vezetés mellett, illetőleg egyháztársadalmi szervezkedés révén végeztenek stb. stb.

Az egyházkerületi értekezlet fennhatósága alatt az értekezleti közgyűlés végeztével a „Vasárnap“ szerkesztője, mint az egyházkerületi, egyháztársadalmi munka szervező irodája, az erdélyi egyházkerület kötelékébe tartozó legalább 30 lelkész és 10 tanító részére szociális kurzust is rendez, a melyen kiváló társadalomtudományi írók fognak szakelőadásokat tartani. E kurzus szept. 11. és 12. napokon tart, a melyen résztvevők napi 3 korona ellátási díjban és kedvezményes vasuti jegyben is részesülnek.

Mindezek után felhívjuk a kerületi értekezlet kötelékébe tartozó egyházmegyei értekezletek és körök elnökségeit, hogy a tagok kimutatását, működéseikről szóló akár eredményes, akár nemleges jelentést a szervező irodához: (Ref. lelkészi hivatal Maros-Vásárhely) a befolyt tagsági díjakat pedig központi pénztárosunkhoz (Müller Béla urnak Közhatalmi részvénytársaság főkönyvelője, Kolozsvár, Unió-u. 20.) f. év auguszt. 5-ig annál inkább terjeszszék be, mert ez illetékes tisztviselők (tár, pénztáros, a „Vasárnap“ szerkesztője stb.) egyházközségként és személyenként fognak beszámolni, nyomtatásban előre kiadandó jelentéseikben a kifejtett munkáról és azok eredményéről.

Értesítésünk tudomásulvételét, kéréseink teljesítését kérve és elvárva, maradunk,

szolgatársi üdvözléssel:

Maros-Vásárhely, 1908. július 20-án.

Tárkányi György,
titár.

Tótfalusi József,
lelkész a szervező
iroda vezetője.

Nagy Károly,
egyh. ért. alelnök.

H i r e k.

Olvasd a Bibliát.

Sámuel intései.

(Sámuel I. k. 12. 1—6. és 13—25.)

Aranymondás: Féljétek az Urat és szolgáitok néki igazságban és teljes szívvel; mert gondoljátok meg, hogy nagy dolgokat cselekedne veletek. Sámuel I. k. 12. 24.

OKTATÓ JEGYZETEK.

I. Sámuel leteszi hivatalát. Eljött az a nap, mikor az agg prófeta átadta vezéri hatalmát a fiatal királynak. S midőn leteszi hivatalát, alázatossággal a népre bizza, hogy ítélje meg élete munkáját; arra hivatkozott, hogy igazságos bíró volt mindenkor, a kít nem lehetett ajándékkal részrehajlásra vinni. Önzetlenül végezte tisztét soha nem kereszte a maga hasznát, hanem szeretetből vezette a népet

Hűséges ember volt, kit a nép hálátlansága sem keserített el; híven végezte dolgait mindaddig, míg az Ur nem vette ki kezéből a terhes munkát. Mi nekünk is egykor el kell számolnunk egész életünkéről, minden cselekedetünkéről, minden szavunkról. Sokat mulasztottunk el, sokat vétkezünk s a magunk igazságában nem állhatunk meg az Isten előtt; de Jézus betakarja a mi fogyatékoságunkat és bűneinket az ő igazságával, ha benne hiszünk.

II. A nép jövője. Új királya volt a népnek, de a legfőbb uralkodó mégis az Isten maradt. S a nép boldogsága a jövőben nem Saul tehetségeitől függött, hanem attól, mennyire félik és tisztelik ezt a legfőbb királyt. Az igazi hatalom az Isten kezében volt: s hogy ezt ne felejtsek el, azért történt az év legszárazabb idején az a esudálatos zivatar. Hatalma van az Urnak megáldani a népet, ha az ő útjain marad és hatalma van megbüntetni őket, ha engedhetetlenek és hitetlenek. De ha ezért megrettenhetett volna szívük, abban találhattak vigasztalást, hogy volt egy hűséges szószólójuk, ki érettük imádkozott, ki Isten emlékezete az ő tántoríthatatlan szövetsége. A mi boldogságunk is attól függ, hogy mennyire engedelmeskedünk az Istennek; de a mi boldog jövőnknek biztossága főképp abban áll, hogy az Isten jobbján van a mi felmagasztalt Megváltónk, Jézus Krisztus, ki érettünk esedezik.

Püspökünk Balatonföldvárott. Főtiszteletű és mélt. Kenessey Béla erdélyi ref. püspök úr Balatonföldvárra utazott, hogy ott pár heti nyugalomban töltsse a nyarat. A jó Isten adjon neki testet-lelket üdítő pihenést, hogy aztán újult erővel folytathassa lelkes buzgósággal megkezdett főpásztori munkáját.

Egyházi értekezletünk s a többi testvéregyletek. Napról-napra nagyobb az érdeklődés egyházi értekezletünknek szeptember hó 8., 9., 10. napjain tartandó közgyűlése iránt. Újabb és újabb jelentkezések történnek más egyházkerületek hasonló u egyesületei részéről is s mindenfelől örömmel üdvözik ezt a szándékot, hogy módot és alkalmat akarunk nyújtani, hogy a vezetők, minden egyéb érdektől eltekintve, tisztán csak az evangéliumi protestantizmus ügyét tartva szem előtt — kicseréljék gondolataikat s testvér-kezet nyújtának arra a munkára, amelynek végcélja Isten országának felépítése minden magyar lelkében. Valóban ez a célunk. A mint eddig, úgy ezután is kizárjuk közgyűlésünkben az egyéni érdeket s a világi politikát, hogy magasabb eszményeknek szolgálhassunk.

A maros-vásárhelyi ref. kollegium Értesítője. Csiki Lajos a kollegium derék igazgatója közzé tette a maros-vásárhelyi ref. kollegium 1907—1908. tanévi Értesítő könyvét, mely szép tanúságtétel arról a buzgó munkáról, amelyet e kollegium tanárikara végzett református ifjaink nevelése által. A koll. létszáma a gymnáziumban 433, az elemi iskolában pedig 98, összesen tehát 531 volt. Az igen érdemes igazgatói jelentésben kívül felhívjuk az érdeklődők figyelmét Bihari Sándor koll. tanár emlékezetére, melyet Lakatos Sámuel tanár szentel az elhunyt emlékéül.

Halálozás. Id. Szász Ferenc a br. Kemény Gyula örökösök pusztakamarási uradalma 4. év óta

hű séges tisztartója 1848—49-iki honvéd, Torda-Aranyosvármegye virilistája, a pusztakamarási ref. egyház gondnoka, földbirtokos életének 77-ik, boldog házasságának 45-ik évében folyó hó 20-án, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. És ember volt minden dolgában. Hű sége és odaadása szolgálatához, uraságához, hitveséhez, családjához, barátaihoz ma már ritka példánykép. Szeretet a magyar földhöz, fáradhatatlanság a munkában, nemesség az élet felfogásában, igazságosság a közszolgálatban, humanizmus az emberekkel szemben: ezek tették áldottá életét, teszik felejthetlenné emlékezetét. Az a szivjóság és önfeláldozó szeretet pedig, melylyel az ősz pátriárka övét kapcsolta magához: legyőzi a sirt és halált, összekapcsolva őket válthatatlanul. Temetése f. hó 23-án d. u. 4 órakor volt Pusztakamaráson, a református egyház szertartása szerint, hol is a gyászbeszédet Nagy Károly egyh. ker. főjegyző, a család régi bizalmas barátja tartotta. Legyen könnyű neki a föld, melyet anyyira szeretett! Az igaznak emlékezte áldott.

Köszönet nyilvánítás. Tagadhatatlan, a nyilvánosság jóleső érzést szül és a jövőt ösztönzi tovább jötneni s az olvasót hasonlóra; de kötelesség is, mert még mindig inkább hiszünk abban, mit kezünkkel érinthetünk és szemünkkel látunk, mint a nemzeti jelenésekben. E hó 5-én Kisnyulason Tamási Oszkár, Tamási József és Benedek Károly birtokos urak egy kis batyus táncmulatságot rendeztek a községben felállítandó torony költségei fedezésére. Megjegyezni kívánom, hogy a községben 5 család képezi a ref. egyházat. Közös adakozásból 950 koronán két szép harangot hozattak s ezeknek egy tornyocskát akarnak építtetni. Ennek javára lett rendezve ez a szép kis összejövétel, melynek pénzügyvedelmét elszámolni kötelességem s melynek értéke nemcsak e kis pénzügyvedelem volt, de az igazán testvéries egyetértést tanúsító kedélyes időtöltés is. Ezen elszigetelt kis Diasporánk igazán szép jövőnek néz elébe, mert hívei lelkes egyháztagok s a testvér felekezetek és nemzetségek nem irigyek, de átértik a kor szellemét. Jegyeiket megváltották: dr. Oltyán Sándor 3 kor. Nagy Miklós 10 kor. Felülfizettek: B. A. 7 kor. 60 fill. Aszalós Károly 3 K. 80 fill. Takács Márton 80 fill. Bálint Pál 2 kor. Tamási Oszkár 3 kor. Nagy Pál 7 kor. Lovassi Sándor 80 fill. Farkas Lajos 60 fill. dr. Harzsia Sándorné 1 K. 80 fill. Marinovi s Aurél 1 K. 80 fill. Sárkány Farkas 2 kor. Harzsia László 80 fill. Kelemen Valér 80 fillér. Gora Péter 2 kor. Harzsia Elizeusné 80 fill. Tamási József 2 K. 60 fill. Lőrinczi Zs. 2 kor. Kacsó Béla 5 kor. id. Józsa Miklós 4 kor. és Ábrahám Benedek 1 K. 60 fillér. Tiszta jövedelem: 60 kor. 90 fill. nem sok, de elég! Fogadják úgy a jó szivü adakozók, mint a buzgó rendezők és lelkiismeretes pénztáros: Ábrahám

Benedek, ezuton is, egyházam nevében adakozásuk és fáradságukért hálás köszönetemet.

Nagyercse, 1908 jul 8

Beregszászi Albert:
ref. lelkész, elnök.

Ország-világ.

Mi történt a héten? Az országház kapui bár bezárultak, de azért mégis forrik a politikai s társadalmi élet. Közlebbi napokban újból szóba jött, hogy *összel új katonai véderőrvényt* terjesztenek az országgyűlés elé, amelyben már benne lesz, hogy Magyarország: az eddiginél egy néhány ezer katonával többet kell adózzék. Illetékes körökben megcáfolják a hírt. Érdekes és hovatovább riasztó hírek jönnek Törökország felől, hol az *Ijju tö-ökök pártja* valóságos forradalmat okozott. A katonaság nagyobb része ezek pártján van s a lázadás elojtására kiküldött iőtiszteket maga a katonaság gyilkolja le. Irányadó körökben aggodalommal nézik Törökország ügyeinek elfajulását, amelyből reánk is sok baj járulhat még! Hire jár, hogy a nagyobb fővárosi bankok *szövetségbe léptek*, ameynek célja az, hogy a pénzt megdrágítsák. Így természetesen a vidéki kisebb pénzüzetek is magasabb kamatot kellene szedjenek. Hisszük, hogy csak vaklármá az egész s bizunk abban, hogy a kormány maga is közbe lépne, mihelyt ilyen célú szövetkezésről tudomást venne.

Agrár Takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhely.

FIÓKINTÉZETEK:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sepsiszentgyörgy, Székelykeresztur, Székelyudvarhely.

Befizetett alaptőke: 1500.000 korona

Takarékbetétek: 8 millió korona.

A takarékoságot a lakosság minden rétegében előmozdítandó, amerikai módon **házi takarékperselyeket**: izléses csinos kivitelben, zárva, kulcsok nélkül **ingyen**, bocsátunk felénk rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is könnyű módon megtakaríthatók. Ezen házi takarékperselyeknek azon nagy előnyök van, hogy azokból pénzt a mi közbejöttünk nélkül kivenni nem lehet és így a fél annak a kísértésnek, hogy a megtakarított pénzt esetleg céltalanul elköltse könnyen elállhat.

Ha legalább egy korona a perselyben összegyűlt, sziveskedjék intézetünkhöz fáradni, a mikor a megtakarított összeget a perselyből a t. cím jelenlétében kivesszük és a betéti könyvecskéjébe javára írjuk.

A perselyt zárva, kulcsok nélkül visszaadjuk és a pénzüjtés újból kezdődik.

Agrár Takarékpénztár r. t.
M. Vásárhely